

آبونه شرائطی : هریر ایچول
سهلکی (۴۰۰) آلتی آیلنی
(۲۲۵) ممالک اجنیه ایچون
سهلکی (۴۵۰) ، آلتی آیلنی
(۲۵۰) غروشدر .

نسخه سی ۷,۵ غروشدر .
سهلکی ۵۰ عدددر .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خائنده

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور . درج ایدلهین
یازیر اعاده اولنماز .

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

آدرهس تبدیلنده ایریجه
غروش کوندربلیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوناللی اولسی وآبونه
صره نومروسنی محتوی
بولونمسی لازمدر

ممالک اجنیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لرینک
فرانسزجه یازلسی رجا اولنور .

پاره کوندربلیکی زمان نهیه
داثر اولدینی بیلدیرلسی
رجا اولنور

اوروپا حیات اجتماعی سی

مفتره غربی برقاربنك شیخ عبدالعزیز ہاربرسہ مضمون تدریج غایت مہم پائالی

۳

ایضاحہ لزوم یوقدرکہ: تجربہ زمانی دیدیکمز بودورده ارککله قیزک هیچ بری ایچون دیکربنه قارشنی زوج ، زوجہ آره سنده کی قیود ایله مقید اولوق مجبوریتی یوقدر . اونک ایچون قیز ایستدیکنی تجربہ ایدر ، بکنندیکله معاشرتده بولونور ، عینله ارککده برنی براقوب اوله کنه قوشار . بونکله برابر بوحرکنتری ، عرفز ایجابی اوله رقی ، هیچ بری ایچون مدار مؤاخذه دکلدر . زیرا بودور تجربہ دوریدرکہ احکامنک کمال سهولتله جریانی ضامن اولان عادتمز بوتون چیرکین طرفلرنی کورہ بیلیمه مزہ حائل اولدقندن باشقه ، کنجکمزده قولاقلمیزی طولدوران بریغین کپازه فلسفہ لرله صاحبه دلیللر بصیرتمیزی بوسوتون برده دار ایدیور .

زده قیزلر او اعتقادده لردرکہ: زوج ایله زوجینی بربرینه باغلايان نکاحک صورت رسمیه ده عقدنندن اول عفتلرینه کیمسه طرفندن مداخله صلاحیتی یوقدر . بناء علیه ، ناصیل ارکک عقدنندن اولکی حرکانندن قانوناً مشول دکلسه ، قیزده هیچ کیمسه ایله مقید اولماق ، نفسک هیچ بر آرزوسنه عفتی مزاحم کورمه مک حقتی حائزدر . ایشته برسوزکه ظاهر آصواب ایشته برسفسطه که صورتاً منطقی ا لکین بز بوقاسد قیاسک قضایاسیله اجتماعی ، اخلاقی نتایجی تدقیق ایدہ جک اولورسه ق عیجانہ کورہ جکز ؟

مناقشه کوتورر مسائلدن دکلدرکہ: روح بشر برحاله صابلا نوب قالمقندن خوشالانماز ؟ طوردن طوره کچمہ بی ایستر . اونک ایچون عادت ، دین ، تربیه نامنه الی ، قولنی باغلايان نه قدر قیود وارسه هپسنی قیرمایه چالیشیر . بونک سری ایسه ، یوقاریده سوبله دیکمز وجهله ، نفسک ، قانون طبیعت ایجابی اوله رقی بروجودده طوبلانه . میوب مختلف خلقتلره داعیلیمش بولنان محاسنه انجذابیدر . بناء علیه دیزکینلری سربست براقیلدقندن ، ایستدیکنی کی اختلاطلرده ، معاشرتلرده بولونه بیلیمسی امکانی تأمین ایدلدکدن مسوکره نفسی ضلالدن ، طغیانندن آلیقویق قابل اوله بیلیرمی ؟ نفس چوجوق کیدر : اہمال ایدرسہ ک بویور کیدرده حالامہ اہمک ایستر ؛ حال بوکہ وقتیلہ کمرسہ ک قولایجہ کسیلیر . [۱] ، حکمینی ویرن سزک ادیبکمز دکلیدی ؟

قلب برسودا ایله آلت اوست اولمایہ کورسون ؛ یوقسه اوزندن [۱] والنفس کالطفل ان تہلہ شب علی - حب الرضاع وان تطفہ ینفطم .

اولونیوردی . انکلیزلرک الکلیہ الانجیزہ ، نامندہ کی ابتدائیدن باشلاہ رقی دارالفنونہ قدر کافہ شعبانی احتوا ایدن بیوک مکتبہ مستملکہ لردن صورت مخصوصہ ده مسلمان طلبہ جلب اوله رقی بونلر واسطہ سیلہ انکلیز آمالی نشر ایدیلیردی . آلمش سنہ دنبری کال غیرتله دوان ایدن بوفعالیت ومساعی نتیجہ سنده سوریه ده فرانسیز ، فلسطین وعراقده انکلیز نفوذی کولکشمشدی . صربلرک افتراق حرکاتی اداره ایدنلر مع التأسف ہب بومکتبلرہ یتشمش ، زہرلمش ، حساً روحاً اجنبیلشمش کسہ لردی .

ینہ بوسیدن عنعوی صرب آداب وفضائلی غربک ملوث اجتماعیایله بر باد اولمشدی .

آناطولینک مختلف محللرندہ کی میس-یوز ، فرہر مکتبلری ، آمریقایلیرک ، ایتالیانلرک تحصیل مؤسسہ لری ہب بو غایہ ایچون صرف مساعی ایدیورلردی .

بومستلہ نک استانبولده کی صفحہ سی ایسہ دہا وخیمدی . بلاتردد قبول ایدہ بیلیرزکہ شہر مزده کی اجنبی مکتبلری علوم وفنون عصریہ نک نشرندن زیادہ غرب حرثی ، خرسٹیان روحنی ، اجتماعیاتی واجنبی نفوذینی مملکتہ صوفقہ چالیشمشلردر .

بومکتبلرہ یتیشلردن اساسلی برطانیہ تربیہ سی آلماش اولانلر همان اکثریتلہ اجتماعیات و اساسات ملیہ نک دشمنی کسلیمشلردر . اولہ لرینی بیلیرزکہ : نظرلرندہ بوملہ منسوب اولوق بیوک بر عذابدر . بوتون دنیاچہ قیمتی تقدیر ایدیان اک یوکسک بر اساس اجتماعیمز فارشوسنده دوداقلر خندہ استہزا واستخفاف ایله بوکولورہ عینی طوبراقده ساکن ، عینی فاندن اولان دیندش وعرفدش لرینی بیانبجی مخلوقلر عد ایدرلر . اساساً عرفانہ ، تحلیلہ ، تدقیقہ استناد ایش تقلیدی ضربجیلوق بو مؤسسہ لردن انتشار ایش ، بوکونکی انحطاط محیطیہ اجنبی مکتبلرینک نشر ایستدیکنی مہلک تردی جریانلری چوق مہم حامل اولمشدر . بناء علیه شعورملینک ، مفکورہ اجتماعیمزک بر نقطہ یہ جمعی ، مستقبل حیاتمزده متمر ومثبت بر برلکک تأمین ایچون بر طرفندن اجنبی مکتبلریلہ تکملات عصریہ و علمیه جہتیلہ زقابت ایدہ جک وخلق بوضالات مؤسسہ لرینہ محتاج ایتیمہ جک درجہ ده یوکسک وجدی مکتبلر تأسیس وبونلری مملکتک ہر طرفہ توزیع ایشک ؛ دیکر طرفندن ملتی ، عنعنات دینیہ واجتماعیہ حرمتکار بر سچیہ نک ، متین بر تربیہ نک نشر وتلقینہ متعلق تدابیری درجات تحصیلینک ہر شعبہ سنے شامل اولوق اوزرہ تطبیق ایشک ایجاب ایدر . بو صورتلہ آز بر زمان طرفندہ متجانس ، متین ، دیندارہ ، ترقیوزور ومتشبت بر نسل یتشدیرمک صورتیلہ ہیئت اجتماعیہ مزہ ترتب ایدن اک متحکم بر وظیفہ اجرا ایدلش اولور .

صی حکمت

بر آہو کوزینہ مفتون ایکن براز سوکرہ بر قومرو کوکسنہ چارپیلیور؛ شن، شوخ، شاقراق برنادرہ جالک یانندن آریلنجه عشوہ لری دہ حرکاتی کبی آغیر، فقط کبار، بر نازینہ چاتیور۔ برھیکل ملاحظتک قولنی براقتجه بیان ساحریلہ شعرلری صوصدوران برشیوہ کارہ ہمبزم اولیور۔

کیمیسنی کوزلائی، کیمیسنی کوزل کورونسنی بیلدیکی ایچون سوییور۔ برینہ قائلی جانلی دیبہ میل اییدیورسہ، اونہ کنک خلقتندہ کی نزا کتہ انجذاب اییدیور۔ الحاصل قاپالی، آجیق برچوق جذبہ لی مخلوقات ایله کثرتدہ، وحدتدہ برابر بولونیور۔ عقیفہ لرلہ دوشوب قالدینی کبی عفت قیدندن آزاده اولانلرلہ دہ وقت کچیریور۔

شیمدی، بو حالده کی بردلی قائلی ایچون هوساتنه غلبه چالمق، موجودیتنه حاکم کیسله جک بو سوروسورو محاسنه قارشو طورہ بیلیمک قابلیدر؟ قایدندن قادینه قوشابه آلیشمدقندن، بر وجوددہ اجتماع ایده میوب مختلف خلقتلرہ طاعیلیمش کوزلالکلرک آوارہ سی اولدقندن سوکرہ بو زواللی کنج نہ یاباردہ نفسنی یالکز برقادینه حصر ایده بیلیر؟ ولوکه اوقادین دنیانک الک کوزل، الک ظریف، الک ذکی مخلوق اولسون۔

کثرتی صایله میه جق درجہ بی بولان وقملرک دلالتندن آکلا۔ دق که: ارکنلکی چوق سورون، قایدینلرک مجالسنه طاشینمقندن چکنمنہ بن ارکک زوجہ سنہ پک آز مربوط، دیگرلرینہ قارشو پک آز پرھیزکار اولیور۔ حق ہنوز ابتدال درکسنہ دوشمہ مش قایدینلری آلہ کچیرہ مینلرک برچوغی دہ عمومخانہ لرہ طاشینیورلر۔

امید ایدرم کہ، رفاہ ایچنہ کومولمش سفھاسیلہ اغنیاسی بوزندن ملترک مصاب اولدقلمری اجتماعی خستہ لقلمری تولید ایدن سبب شو ایضاحات ایله نظریکزدہ تعین ایشدر۔ زیرا بو کیلری حائر بولندقلمری ثروتہ بوتون حاجتلمری تطمین خصوصندہ امرلرینہ آمادہ طوران سہولتندن طولایی دائماً ہر طبقہ بہ منسوب قایدینلرلہ تأمین مناسبت ہوسندہ درلر۔ باخصوص ہر کان زائرہ قاپینک آچیلماسنی، ہر درلو مسافرک اقتدیلمر، اوشاقلر، قایدینلر، ارککلر طرفندن قارشیلانسنی عادتک تسہیل ایشم اولدینی بزم مملکتلمریزدہ۔ اولہ یا ازلرہ عادات، اطوار، بوتون شئون اعتباریلہ مخالف بولنان مملکتلردہ تصادف ایدیلمہ جک مانعہ لرک کافہ سی اسباب اختلاطک بو طرزدہ کی مبدولیتندن دولایی آردن قالیور۔ بناء علیہ علنی، یاخود خفی مناسبتلر جوغالہ رق ہر فرد۔ مستوریت ایچندہ یاشایانلر ایچون استیغاسی مشکل اولان۔ نصیبہ ذوق وصفاسنی قولایجہ احراز اییدیور۔

وازلکچہ سنی خاطرینہ کتیرمہ ۱، [۱] دین شاعرده سزندن دکلیدر؟ اوت، صایسنز تجربہ لرلہ نامتناہی فلاکتلر ہب بو قیمتدار حکمتلمری تأیید ایتمدن باشقہ برشی یامیور۔ نفسدن طبیعتک خلافی حرکت بکلہ ینلر، شہہ سنز، محال آرقہ سندہ قوشمش، صودن آتش ایستہ مش اولیورلر۔

بزم ایچمزدن ہر بری تجربہ دورہ سی نامیلہ سنہ لر کچیر۔ بومدت ظرفندہ مختلف تمایلاتک تأیری آلتندہ قایلر، متفرق وجودلردہ کی محاسن، قلبنہ آری آری حاکم اولور۔ روحی کورپہ فدائلر کبی، گاہ صاعدن اسن ہوای محبتلہ بر طرفہ اکیلیر؛ گاہ صولدن کن نسیم ہوسلہ اوتہ کی جھتلہ تمایل کوستر۔ نہایت اعتدال فطریسنی غائب ایدرک اک شدتلی روزکارک ارادہ سنہ منقاد اولور قایلر۔ شو وارکہ: بو صوک انقیادہ کنجہ بہ قدر فطرتی میل واعوجاجدن تمامیلہ نصیبنی آلمش بولنور۔

ایشته نفس بویلدہ در۔ جریان هوساتہ معروض قالمقندن صاقینازسہ متخالف سیرلر، متضاد میللر، متعاکس امللر آردہ سندہ چارپینیر طورور۔ اللرنده بازیچہ کسینلیدیکی بو کونا کون اضطرابات ایسہ اونک تناسبلہ مفطور اندامنی، معتدل یال وبالنی دیکشیدیرہ رک اگری بوکری اشکالہ صوقار۔

اوت، نفس بو خصوصدہ فدائلرہ بکزر: شاید دہا پک تازہ، روزکارک آتدہ بازیچہ اولماسی دہ پک یاقینسہ، قیریلق، یاخود ا کریمک کبی طارضہ لری ہنوز کوسترمن؛ لکن متعاکس ریاحک صدمہ لرینہ معروض قالماسی دوام ایتدکچہ حالیلہ قانبورلاشمہ بہ، قوسلر پیدا ایتہ بہ باشلارکہ بوندن سوکرہ بر دہا دوزلمسی، اعتدالہ صاحب اولماسی مأمول دکلدر۔

کوریور میسکز؟ فرقدہ اولقمسزین شاعرلرک مسلکنی طوتشم۔ مع مافیہ بونی قیاسلریمک خیالاتہ استنادندن ایلری کلدی، ظن ایتیکز۔ اونوتماییکز کہ پیغمبریکز (صلعم): «اولہ شعرلر واردرک: حکمتدر، دیمشدی۔

اوت بن اولازدواجہ تقدم ایدن اختلاطک ویردیکی نتیجی تدقیق ایتدم؛ سوکرہ، بونک حیات طالیہ اوزرنده کی تأییراتی تعقیب ایلدمدہ شونی آکلادم کہ: کنجلمرک قایدیندن قادینه قوشمقدہ، نفسلرینہ ظلم ایتمدہ اک ایلری کیدنلری انسانلرک رفاہ وراحت خصوصندہ اک کریدہ قانلرینی، وجودہ کتیردکاری عائلہ معیشتندہ حیات آرقداشلیتہ اک آز مربوط بولنانلرینی تشکیل اییدیور۔

کوزیکزک اوکنہ بر دلی قائلی کتیریکزک: کنجلمک اک فیضالی چاغہ ککش حوری کبی قیزلرلہ دوشوب قالیور؛ شیمدی [۱] اذا ما القلب اشرب حب شیء — فلا تأمل له منه الصرافا۔

فان من يرتع في روضة لا بد ان يجني من الورود
وان من تحسبه تاسكاً لا بد ان يفلح بالوجد [*]

دکشدیرن اولر کی مختلف هوساتک توالیسفی کورمش قلبری
برلشدیرمش اولیور .

آرتیق سویان مخلوقک بر حجره اشغال استدیکی ، هر حسک
آری بر ایز براقدینی بویله بر قلب ایچون یالکیز جیب مشروعه
باغلانوب دیکر لرندن تامیله آریلق امکانی ناصل تصور ایدیله بیلیر ؟
شیمدی یه قدر کچن سوزلردن آکلامشسکزدرکه : تجربه
دوره سفی بو تشریح استدیکمز طرزده کچرن زوج ایله زوجنهک
قلبری او بیغین بیغین آمال متضادهک ، سورو سورو مؤثرات
متباینهک تراکابی آلتنده قالدقن صوکره ، ازدواجی متعاقب یالکیز
کندی محبت متقابله لر یله مشغول اولورلر دیمک ، عقل سلیم ایله مغالطه
قالقیشمق دن باشقه برشی دکدر . زیرانکاحک عقدندن صوکره
طرفیندن برینک دیکرینه قارشی بسلیه چکی محبت قلبنک آنجق اولکی
نمایلزدن خالی قالان گوشه لرینی اشغال ایدیلیر . دیکر گوشه لرنده
برلشمش هوساته ، کانهجه بونلر زمان زمان غلیانه کلیر ؟ قاری قوجه
آره سنده کی حب متبادلی صارصق نهایت آیغنی قایدیرر . ایشته
اوزمان هر برینک کوزی قارشیسنده کندن باشقه لرینی آراشیدیرماه
باشلار . برکرده ایش بورایه کلدیمی ، آرتیق آره ده کی صفوت
بوزولور ، حریم عائله نک اطرافنده شه لری ، ظنلر سرسریانه دولاشیر .
حیات زوجیه رابطه لری گوشه یه رک سعادت بیتیه کیتدکجه آزالیر .
بو صورتله اوکچن تجربه دوره سفی عائله نک باشنه مسعود دکل ،
بالعکس بک مشوم بر دوره کسلیلیر . شاعرکزک شو سوزی نه قدر
طوضرودر :

فاستشعر العفة و اخص الهوی . یسلم لک الدین مع الود
یفنیک هنه کاعب نامد ، تضمها بالحل والعقید . [*]

وقتیله بکا ، تسترله مألوف مسلمان خانلردن بعضیلریله بر یرده
بولونمق نصیب اولمشدی . مجلسلرنده ایلك نظر دقتمه چاریان شو
اولدی که بونلر شاید بر ارککدن بحث ایدرلرسه یا طوضرودن
طوغریوه قوجه لری ، یاخود محرملرندن بری چیقیور ؟ یا باغچی
ارککلرک آدینی بیله آکیورلر . بر آز دوشوندکدن صوکره بو حالی
بک طبیعی بولدم . اوبله یا اختلاطده بولونمادقلری ایچون ارککلرک
مزایاسنه ، خصائصنه ، احواله دائر برشی بیلیمورلرکه قالقسیلردنه
کندیلرینی دوشونسار ، یاخود محاسنلری ، مساویلری حقتنه
مطالعه یوروتسونلر . برده اوبولوندیتم مجلسده خانلرک قلبلرینی ،
باشقه ارککلری قطعاً طانمادقلری ایچون ، صرف قوجه لرینک
محبتیه مشغول کوردرک اسلام حیات زوجیه سنک حیات سعادت
[*] جفتی کندیته شمار اتحاد ایت ، هوساتکه عصیانده بولون که
دینکی ده ، محبتکی ده قورتاره بیله سین . ایستدیکک کی تصرفه حقک اولان
نازین زوجیه ، سنی بوتون آرزولرکدن وارسته برافیر .

تجربه دوره سنده کنجک اخلاقه عارض اولان ارککلرکدن
بری ده قومشولرینک ، دوستلرینک ، حق اقربالرینک رفیقه لرینه
وارنجیه قدر راست کلدکلری قادینه استراق نظرده بولونمیی
کوزلرینک عادت ایتسیدر . کورویورزکه بونلر حرمت برده سفی
قالدیره رق اونلره مد نگاه ایدیورلر . بو ایشده اقربابی اضرار ،
یاخود قومشولره خیانت مقصدی اولماسه بیله ، او سویلدیکمز اعتیاد
سفیله تبعیتدن ایلری کلیور .

آرتق هنرمده کی قوت ، رأیده کی اصابت ، طبیعتده کی ثبات
ومتانت اعتباریله قادینه فائق بولنان ارکک بو حالده بولونورسه ،
اونه کی جنس رقیقک نه اولماسی لازم کلیر ، دوشونیکیز ؟ ارککلرله
اختلاط ایدرک هر برنده سحر بیان ، ظرافت ، سباحت ، شجاعت ،
حلم ، وعدینی طومق ، عهدینی برینه کتیرمک ، بسپایه لرله دوشوب
قالقماتق ، مبتذل مواقعدن اوزاق بولونمق ، تمیز کینمک ، منتظم
بیوب ایچمک ، نظافت ، دیشلرک کوزلاکیله برابر بیاضلی ، باشک
بیچیلی ، صاچلرک ، قیورجیق ، بیقلرک متناسب ، کوزلرک
جاذبه دار اولماسی کی باشقه باشقه مزیتلر کورن کنج برقیز ناصیل
اولورده حسیات قلبیه سنه حاکم ، عقلنه ، متانتنه صاحب قاله بیلیر ؟
برکره قیزجیزی بونلرک ایچنه صالیورمک ؟ صوکرده بر بیغین
تمایلات متعاقب کسه نک ، هوسات متضاده نک هجومه قارشی وجداتی
قابلی طونسون دیمک ، محال برخیالک تحقیقی ایسته مک دکلدنه نه در ؟
وقتیله ، حقائقه بک ای نفوذ ایتش بر صاحب وقوفک شو یولده
بر مطالعه سفی او قومشدم : « هیچ بر ارکک محرمی اولمیان بر قادینه
یالکیز قالمازکه هر ایکسینک وجودنده کی توپلر بر برینه قارشی اورپرمش
اولماین . » شاید بن بونی علم یقین ایله بیلمش اولماسه یدم انسانی
کلامده ایرادی معتاد اولان غلوه اسناد ایدردم . ذاتاً تجربه دوره سنک
محصولی اولوب تکرر ایدوب طوران برچوق حاده لرک شهادتیله
نابتدرکه هر ایکی جنسک افرادی معاشرتلرنده بر حد ایله مقید
اوله میورلر ؛ نفسلرینک القا آتیه ، هوسلرینک تلقیناتنه تامیله تبعیت
ایدیورلر . بوندنه ایکی نتیجه حصوله کلیور :

۱ — بونلرک قلبری ، دمین سویلدیکمز وجهله ، متخالف
آمالک ، متعارض عواملک تأثیری آلتنده بولونیور . اونک بر معتاد
اوزون تجربه دوره سنک خنامنده کی نکاح ، کونا کون دسیسه لرله
مألوف نفسلری ، استراق نظره آلیشمش کوزلری ، متصل کیزاجی
[*] باغچه ده دولاشان البته چیچک قویاره چقدر ، زاهد ظن استدیکک
آدمده مطلقاً کونک برده هوساتنه مغلوب اوله چقدر .

نده قادیانک خیانتله ، اعتماده شایان خصائصدن محرومیتله اتهام ایدلسی کی حقمسز برحرکتنددر . بونلرک کافه سی بشری اسباب وموقع فتنه دن اوزاق بولوندیرمق ایچوندر . زیرا بیلیرسکیز که نفس پک ضعیفدر . برده ، اوچوروم کناننده دولاشمق البته تهلکسز بر ایش دکلدرد . [۱]

محمد علی عبی پک افندی

مبجل استادم اقدام

درکاهلر مسئله سی باشلی باشینه بر مقاله یی احاطه ایده چکی جهتله بومقاله یی ده بوراده بیراقدام .

بومقاله (من عرف نفسه فقد عرف ربه) اثر شریفنک معناسیله صوک سؤالک جوابنه ، یعنی (درکاهلر عصرک تربیه سنه ، عرفاننه ، ملیتک یوکسلمه سنه ، نارینک ، نورینک جوشدورلمه سنه دخی خادم اوله مزمی) طرزنده کی بیانات علیه لرینه عائد مطالعات درویشانه به منحصر اوله جقدر . باقالم استیعاب ایده بیله چکمی ؟

بواثرک تورکجه سی شودر : « نفسی بیل ریسنی ده بیلیر » . آنجاق بونده درویشجه برنکته واردر که بوراده - « علم » دکل - (عرف) لفظی ایراد بوپورولمشدر . دیمک که بویلیم قوروه علی الاصول علمی بر بیلدیش دکل . مجرد (بن فلانم ، ربه ده فلاندر) . دییه بر علم حاصل ایدرک کندی وارلقنه ، کندینی یاراتانک وارلقنه عائد بر جهلدن کندینی قورتاروب (آرتق بوخصوصه عائد وظیفه بیتمشدر) . دییه مستریح اولمقدن عبارت دکلدرد . بلکه مؤمنک ، مؤمن سالکک معشوق حقیقیسی اولان ریسنی حقیقده عرفان محمدی ایله معرفت حاصل ایلده سیدر .

ریسنه عائد علم حاصل ایتمکه عرفان کسب ایله مکملک آراسنده تصوفجه فرق عظیم واردر . ذاتاً بواثری ده بوپولده دوشونمکه حقمسز اوله بیلیر . زیرا بواثرک (حدیث) دن زیاده اجله زهاد و صوفیه اقدمتدن بعض ذواته نسبتی احمدر . برصوفی ایسه بویله بروجه سنه (علم) رینه (عرفان) قوللاقمده البته برنکته قصد ایلر .

اوله ایسه بوراده بر صوفی (معرفه الله) دن نه قصد ایدر ؟ بر وقت هنوز اشیاغ علویه نیک بذرده سی تورهمکه باشلادینی هنکامده خاندان بوتده - ذات نبوتیناهیدن ماثور - دینک بعض مهم ارکانی مودوع اولدینی ؛ اونک دیکر لرنده بولومادینی اشاعه ایدیورلردی . اونیکچون بر ذات حضرت علی به صوردی :

— الله عشقنه سزده ، یعنی خاندان نبوتیناهیده دیکر حامل علوم محمدی اولان اصحاب کرامدن فضله بر امانت محمدی وارمیدر ؟

[۱] ضربلی قادیانک متبانی سوزلری کله چک مقاله ده در .

اوله جفته ؛ یوقسه ، حیات حرمان وعذاب اولمایه جفته یقین حاصل ایتدم . اوله یا ! مختلف میلارک ، متضاد هوسلرک عینی قلبه تهاجمی طائله آرسنده کی مجادلرک ، قاری قوجه بیتنده کی منافرتلرک اک قوی اسبابندن ایکن سوزلرینک سختندن شبهه یه دوشه چک کیمسه تصور ایدیه بیلیرمی ؟

بن او قناعتده یم که : قادیانک قوجه سندن باشقه ارککلر حقیقده کی جهلی ، اولرده بولنه بیله چک خصیصه لری ، مزیتلری اوکرمسنه ، بناء علیه قوجه سنه قارشو بسلیدیکی میلک ضعفنه ، یاخود نفرتله انقلابنه مانع اوله جفی ایچون ، رفیق حیانتک هر حالندن ممنون ، هر طورندن خشنود ، بوتون معاینندن بی خبر ، قلبی یالکیز محبتله طولو اوله رق یشار . هم ظن ایدرم ، بیغمبرکزک (صلیم) بکر قیزلرله تاهلی توصیه ایتسنده کی سربو اولسه کرکدر .

امینم که شاید بوقادین بزم ایچمزده بولنوبده بزم معیشمزی تعقیب ایتیش اوله یدی موجودتی برچوق خواطرک ، بر چوق هوسانک تراحمی آتنده قالیر ، قلبی مختلف تمایلر آرسنده چالقایردی ده آرتیق زوجه سنه شیمدیکی نظرله باقه مازدی . زیرا اونی اوله برطاقم ارککلرک ایچنده کوروردی که فضیلت ، مزیت مسابقه سنده ، قابل دکل ، کندیلرینه یتیشه میه چک .

طبیعیدرکه بوخصوصده ارککده قادیان کیدر : هوسات متخالفه نیک تراحمه معروض قالدینی تقدیرده زوجه سندن باشقه سنه میلی ضروریدر . بویله برحاله ایسه حیات زوجیه دها دمین ایضاح ایتدیکمز ماقبتده قرار قیلار . بونک ایچون زوجک عفتی ده عینله زوجه نیک عفتی کی طائله حیانتک حقیقی بر وفا ، صمیمی بر محبتله استمرارینک اک برنجی شرائطنددر . شاعریکزده :

ضمنت لها الا اهیم بغيرها

وقد وقت منی بغير ضهان [۲]

دیورمی ؟ اوت ، قادیان قوجه سنک باشقه برینه کوز آندیفی کورور ؛ یاخود کونک برنده حالندن شبهه یه دوشه چک اولورسه صافیت حیاتی غائب ایدر . هله زوجندن شبهه لقمه باشلادینی آندن اعتباراً قیامت قومیش دیمکدر .

ذاتاً کرک حکمای شرقک ، کرک شریعت اسلامیه نیک قالفوبده زوج ایله زوجه نیک هر ایکسنه عفتله امر ایتملری ، بوتون انسانلری سن بلوغدن اعتباراً هوسات نفسانیه نیک غیجیقلایه چق واقعه کیتمکدن ، قادیانلرله ارککلری عینی محافله بولونمقدن منع ایلملری نه جناب حق طرفندن نوع بشره وبریلن حریتی غضب ایچوندر ؛

[۲] برباشقه سنک سوداسیله شوریده اولمایه جفی کندیسنه ضهان ایله برلکده عهد ایتشم . او یم عهدیه اینانقی ایچون ضهان لزوم کورمدی .